

ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ
В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ
ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В
УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ
В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ
2021 - 2023**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение	5
II. Анализ на ситуацията	6
III. Приоритети	7
1. Приоритет „Образование”	7
2. Приоритет „Здравеопазване”	13
3. Приоритет „Жилищни условия”	14
4. Приоритет „Заетост”	14
5. Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация”	16
6. Приоритет „Култура”	17
IV. Таблица по приоритети, цели, мерки	19
V. Административна рамка и партньорство	37
VI. Очаквани резултати	37
VII. Мониторинг и оценка	37
VIII. Заключение	38

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ – Агенция по заетостта

АПСПО – „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование”

АСП – Агенция за социално подпомагане

ГРАО – Гражданска администрация и административно обслужване

ДАЗД – Държавна агенция за закрила на детето

ДБ – Държавен бюджет

ДБТ – Дирекция „Бюро по труда”

ДГ – Детска градина

ДСП – Дирекция „Социално подпомагане”

ЕС – Европейски съюз

ЗПУО – Закон за предучилищното и училищното образование

ИА ОП НОИР – Изпълнителна агенция по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”

КК – Кадастрална карта

КККР – Кадастрална карта и кадастрален регистър

МВР – Министерство на вътрешните работи

МЗ – Министерство на здравеопазването

МК – Министерство на културата

МКБШМН – Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

ММС – Министерство на младежта и спорта

МОН – Министерство на образованието и науката

МП – Министерство на правосъдието

МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството

МТСП – Министерство на труда и социалната политика

НЗОК – Национална здравно-осигурителна каса

НПО – Неправителствена организация

НТЛД – Национална телефонна линия за деца

НУ – Начално училище

НЧ – Народно читалище

ОДЗ – Отдел „Закрила на детето”

ООН – Организация на обединените нации

ОП НОИР – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”

ОП РР – Оперативна програма за развитие на регионите

ОП РЧР – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

ОУ – Основно училище

ПРСР – Програма за развитие на селските райони

РЗИ – Регионална здравна инспекция

РУО – Регионално управление на образованието

СУ – Средно училище

УП – Участък „Полиция”

ЦКБШМН – Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

ЦОИДУЕМ – Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План за действие на община Любимец в изпълнение на областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2023), наричан по-нататък План за действие, е неразделна част от Стратегия на област Хасково за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) в изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030) (Националната стратегия). Планът за действие задава основни принципи на цялостна общинска политика за равноправно интегриране на ромите и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в община Любимец. Той е резултат от съвместните усилия и партньорството на Общинска администрация-Любимец, Дирекция „Социално подпомагане“-Свиленград, Дирекция „Бюро по труда“-Свиленград, службите на МВР, училища и детски градини, читалища, спортни клубове.

В Националната стратегия терминът „роми“ се използва като общ термин. Той включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно - българи, турци, румънци и т.н. Не всички роми са обект на социално изключване, но всички те могат да станат обект на дискриминация и да бъдат лишени от права. Стратегията прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Водещата цел в Националната стратегия и в Планът за действие на община Любимец е създаване на условия за равнопоставеност, приобщаване и участие на ромите, чрез осигуряване на достъп до права, стоки и услуги, участие във всички сфери на обществения живот при спазване принципите на върховенство на закона и недискриминация. За постигането ѝ са набелязани мерки в приоритетите: образование, здравеопазване, заетост, жилищни условия, върховенство на закона и недискриминация, култура.

Планът за действие на община Любимец е насочен към:

- Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, за образователна интеграция и интеркултурно образование.
- Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности с концентрация на бедност.
- Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги.
- Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда. Повишаване на дела на заетите сред тях.
- Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата. Защита на обществения ред. Недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „езика на омразата“.
- Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот. Съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура. Развитие и популяризиране на творчеството като фактор за културна интеграция и социално сближаване.

Планът за действие на община Любимец в изпълнение на областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в

уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2023), е съобразено с действащата нормативна база:

- Конституция на Република България (С.,1991);
- Закон за защита от дискриминация (обн. ДВ, бр.86 от 30.09.2003г.);
- План за действие на ЕС за борба с расизма (2021-2025);
- Европейски сълб на социалните права;
- Проект на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромита (2021-2030);
- Областна стратегия на област Хасково за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030).

Планът за действие на община Любимец в изпълнение на областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2023) е отворена система. Следва динамиката на промяната в развитието на различните показатели, които определят възникването на нови потребности. Към Плана могат да бъдат включвани и други мерки и дейности, чиято реализация ще доведе до постигане на заложените цели.

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ

ДЕМОГРАФСКО СЪСТОЯНИЕ

По данни от преброяването през 2011 г. населението на община Любимец наброява 10 214 души, от които 5069 мъже и 5145 жени. Общината е една от малките общини по население. 7654 души живеят в градския център - град Любимец, а 2560 - в селата. Съотношението между градското и селското население оказва съществено влияние върху развитието на региона и икономическия му потенциал.

От съществено значение е и етническият състав. 16,5% от населението на общината принадлежат към ромската етническа група. Това поставя община Любимец на второ място в областта по процентно съотношение на ромите към българите.

НАСЕЛЕНИЕ ПО ЕТНИЧЕСКИ ГРУПИ В ОБЩИНА ЛЮБИМЕЦ КЪМ 2011 г.

При 10 020 лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност, разпределението по етнически групи е следното:

ЕТНИЧЕСКА ГРУПА	ДАНИИ ЗА 2011 г.
БЪЛГАРСКА	8238
ТУРСКА	124
РОМСКА	1606
ДРУГА	24
НЕ СЕ САМООПРЕДЕЛЯТ	28
ОБЩО	10 020

Данни от НСИ – преброяване 2011г.

През последните години раждаемостта в община Любимец е намаляла, като следва тенденциите, характерни за цялата област. Безработицата, особено сред младите хора, обедняването и влошаването на жизненото равнище са сред основните причини. Търсенето на работа от младото и трудоспособно население в репродуктивна възраст в големите градове води до намаляване броя на населението в общината.

Естественят прираст в община Любимец е отрицателен и е малко над средното равнище за областта. Върху него влияние оказват както икономическите, така и редица социални фактори, свързани с културата и начина на живот.

По данни от служба ГРАО в Общинска администрация-Любимец, отнасящи се до населението с постоянен адрес в община Любимец, съотношението между раждаемост и смъртност за периода 2018г.-2019г. е следното:

Период	Раждаемост	Смъртност
2018г.	92	152
2019г.	73	180

III. ПРИОРИТЕТИ

1. Приоритет „Образование”

Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) определя образованието като национален приоритет, който се гарантира чрез прилагането на основополагащи принципи:

- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците - обща и допълнителна.

Подкрепата на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование, осъществявана от образователните институции (детски градини, училища, центрове за подкрепа за личностно развитие, специализирани обслужващи звена) се основава на самостоятелно разработени и прилагани политики, чиито основни принципи са:

- изграждане на позитивен организационен климат чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост към всички участници в образователния процес;
- утвърждаване на позитивна дисциплина, върху основата на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите;
- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

На територията на община Любимец функционират една детска градина - ДГ „Рай“, със сгради в административния център и в селата Малко градище и Лозен, и четири училища - три в град Любимец (СУ „Желязко Терпешев“, НУ „Христо Ботев“ и НУ „Захари Стоянов“) и едно в село Малко градище (ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“). Три учебни заведения са средищни (НУ „Христо Ботев“, СУ „Ж. Терпешев“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“), а едно е и защитено (ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ - с. Малко градище).

Персоналът на учебните заведения, подкрепян от Общината, се стреми да превърне училището в желано от всички деца. Усилията са насочени както към подобряване на учебната среда, така и към привличане и задържане интереса на подрастващите. Процесът не е лек, затова детската градина и училищата се опитват да привлекат и родителите на своите ученици.

През учебната 2020/2021 година училищата в община Любимец работят по проект „Подкрепа за успех“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж (2014-2020)“. Вниманието е насочено предимно към ученици в риск.

Реализират се дейности за осъществяване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците, чрез предоставяне на допълнително обучение по учебни предмети за преодоляване на обучителни затруднения и за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание.

Проект „Подкрепа за успех“:

- НУ „Хр. Ботев“ - Любимец:
  - Допълнително обучение по учебни предмети за преодоляване на обучителни затруднения - общо 17 деца.
- НУ „З. Стоянов“ - Любимец:
  - Допълнително обучение по учебни предмети за преодоляване на обучителни затруднения - общо 35 деца.
- ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - с. Малко градище:
  - Допълнително обучение по учебни предмети за преодоляване на обучителни затруднения - общо 20 деца.
- СУ „Ж. Терпешев“ - Любимец:
  - Допълнително обучение по учебни предмети за преодоляване на обучителни затруднения - общо 69 деца.

През 2021г., във връзка с пандемията от COVID-19 и провеждането на обучение от разстояние в електронна среда, училищата в община Любимец получиха подкрепа от МОН по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи” по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж (2014-2020)”. Предоставени са 114 технически средства (лаптопи и таблети) за учениците с цел обезпечаване на образователния процес в условията на кризи.

През учебната 2020/2021 година детската градина и училищата в община Любимец реализират и проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование” (АПСПО) по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж (2014-2020)”. Предоставя се допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи, както и обезпечаване на средствата за такси на детски градини за деца от уязвими групи, осигуряват се учебни материали, пособия, помагала и др.

Проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование”:

- ДГ „Рай”- Любимец:
  - Допълнително обучение по български език - общо 48 деца;
  - Обезпечаване на средства за такси - общо 130 деца.

- НУ „Хр. Ботев”- Любимец:
  - обхванати общо 5 деца.

- НУ „З. Стоянов”- Любимец:
  - обхванати общо 6 деца.

От учебната 2021/2022 година на територията на община Любимец се въвежда задължително предучилищно образование за децата на 4-годишна възраст. Осигурени са подходящи условия за отглеждане, възпитание и грижи за подрастващите. Безплатни познавателни книжки и пособия, транспорт, топла и здравословна храна.

От 2020г. Общински съвет-Любимец със свое решение освободи децата на 5-годишна възраст, които не участват в проект АПСПО, от месечна такса за посещаване на детска градина, а таксата на всички останали деца в задължителна предучилищна възраст намали (до 75% от стойността на таксата се заплаща от държавния бюджет).

През учебната 2020/2021 година по проект „Подкрепа за успех” в училищата са назначени общо 4 образователни медиатори, а по проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование” в детската градина- 3 пом.-възпитатели.

В училищата и детската градина в община Любимец вниманието и грижите са насочени към всички ученици без ограничения по пол, етнос, религия. Педагогическият персонал е обучен за работа в мултикултурна среда и успява да привлече вниманието не само на децата, но и на родителите им. Част от реализираните инициативи през учебните 2019/2020 и 2020/2021 години са:

- Кариерно ориентиране.
- Участие в инициативи: „Да изчистим България за един ден“, „Ден на таланта“, „Ден на ученическото самоуправление“, „Чети с мен“, „Маратон на четенето”.
- Организиране на благотворителни базари за Коледа и Великден
- Беседи с учениците за превенция и противодействие на различните форми на зависимости: наркомания, алкохол, тютюнопушене
- Активно участие на училищните психолози в разрешаване на възникнали трудности в общуването между децата.
- Съвместна работа с МКБППМН-Любимец и срещи на секретаря на комисията с ученици, нуждаещи се от консултации.

- Насочване на проблемните ученици към участие в различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност, спорт, читалищна дейност – като форми за изява на таланти и способности.
- Продължаване дейността на Ученически училищен съвет в СУ „Ж. Терпешев”.
- Обучения, проведени от Младежка група към СУ „Ж. Терпешев” по теми за насилие, преодоляване на конфликти, развитие на комуникационни умения, здравословни любовни връзки, трафик на хора, успешни на пазара на труда. По метода „Връстници обучават връстници” те осъществиха 12 тренинга в различни възрастови групи (9-10г., 11-12г., 13-14г.) в три училища (СУ „Ж. Терпешев”, НУ „Хр. Ботев”, НУ „З. Стоянов”) на теми: „Силни без насилие”, „Запознаване, представяне и създаване на чувство за общност”, „Конфликтите около нас”, „Тя и той - здравословни и нездравословни връзки”, „Приемливо и неприемливо поведение”, „Добрят партньор”, „Постигане на консенсус”). Обученията бяха осъществени по методика, разработена от Сдружение „Шанс и закрила”- Хасково.
- Учениците от Младежка група, от Ученически училищен съвет провеждат инициативи във връзка с:
  - Превенция на СПИН;
  - Превенция на насилието и агресията;
  - Превенция на употребата на наркотични вещества.
- Отбелязване на Световния ден за борба с тормоза чрез множество инициативи:
  - Организиране на изложба на ученически рисунки и плакати по темата;
  - „Ден на розовата фланелка”;
  - Представяне на ученически презентации във връзка с борбата с тормоза.
- „Спортът срещу агресията”
- Провеждане на срещи-разговори, обучителни сесии, презентации с цел превенция на насилието – децата и насилието по телевизията, трафик на деца, безопасна работа на децата в интернет.
- Продължава инициативата „Гореща кутия” в училище СУ „Ж. Терпешев” за приемане на сигнали за насилие и тормоз, упражнявани върху учениците.
- „Превенция на насилие над деца”- обучение на учениците от различни възрасти със съдействието на МКБППМН-Любимец.
- Продължаване на сътрудничеството със Сдружение „Шанс и закрила”- Хасково по теми, касаещи здравето и безопасността на децата.
- Провеждане на здравни беседи и лекции на здравна тематика с участието на медицинските сестри в училищата.
- Организиране на съвместни дейности с НЧ „Братолюбие-1884”- Любимец.
- Участие във всички културни мероприятия, организирани от Община Любимец:
  - Поклонение пред подвига на Апостола на свободата;
  - Отбелязване на Националния празник на Република България;
  - Отбелязване празника на славянската писменост и култура;
  - Участие във Великденското тържество;
  - Ден на детето;
  - Ден на народните будители;
  - Отбелязване на съединението на Княжество България с Източна Румелия;
  - Независимостта на България;
  - Участие в тържествата по случай Коледа.

- „Да растем здрави и силни”- празник на здравето.
- Организиране на изложба „Дарове на природата”.
- Отбелязване на 13 ноември – Ден на добротата. Организирано обучение „Нека доброто започне от теб! Предай нататък!”
- Отбелязване на Европейския ден на спорта.
- Работа с родителите - включване в различни мероприятия и дейности през учебната година; участие в Обществения съвет на училището.
- Реализиране на обучения, културни и спортни мероприятия с НЧ „Братолюбие-1884“, със спортните клубове по волейбол, футбол, борба.
- Взаимодействие с институциите, пряко свързани с децата – Общинска администрация, полиция, противопожарна отбрана, отдел „Закрила на детето“.

От посоченото по-горе е видно, че детската градина и училищата, намиращи се на територията на община Любимец, са набелязали и реално прилагат дейности за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съобразени с възрастта и индивидуалните особености. Вниманието е насочено към превръщане на училището в място, привлекателно за подрастващите, към въвеждане на разнообразни интерактивни методи в преподаването, към предлагане на внимание и грижа за всеки ученик, към създаване на възможности за изява на самите деца.

Осигурени са за безвъзмездно ползване познавателни книжки, учебници и учебни комплекти на децата от задължителното предучилищно образование и за учениците от първи до седми клас. Безплатен превоз за пътуващите ученици. Достъп до кабинети по информационни и комуникационни технологии.

Материално-техническата база е в добро състояние. Извършени са ремонти, реализирани са проекти, които значително са подобрили условията за престой и обучение на децата. Ремонтирани са изцяло сградите на ДГ „Рай” в с. Лозен и с. Малко градище. Обновени са двете кухни на градината в гр. Любимец. Променени са изцяло дворните пространства на всички сгради на ДГ „Рай”, като в тях е сложена ударопоглещаща настилка и нови съоръжения за игра, съобразени с изискванията за безопасност на децата.

Ремонтирана е сградата, покрива, дворното пространство на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”- с. Малко градище.

Реновирани са част от кабинетите в СУ „Ж. Терпешев”. В най-голямото училище в общината тече ремонт на физкултурен салон и на дворно пространство.

Ремонтирани са кабинети в НУ „З. Стоянов” и в НУ „Хр. Ботев”. Подменени са климатици в учебните заведения.

Сериозен проблем както в национален мащаб, така и на местно ниво, е отпадането на ученици от образователната система. Данните за последните две учебни години са следните:

Учебно заведение	Отпаднали през учебната 2019/2020 година	Отпаднали през учебната 2020/2021 година
СУ „Ж. Терпешев”	11	16
НУ „Христо Ботев”	1	0
НУ „З. Стоянов”	0	0
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”	0	2
ДГ „Рай”	0	0
Общо	12	18

В опит да предотвратят случващото се педагозите от посочените учебни заведения са направили възможното да задържат децата в училище. Консултирали са ги с цел

недопускане на нови отсъствия. Посещавали са семействата по домовете им. Многократно са разговаряли с родителите за отговорността, която носят, за правото на децата да получат образование. Всичко това обаче не е довело до желаните резултати.

Важно е да се отбележи, че на територията на община Любимец функционира успешно Механизъмът за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Това позволява успешно реализиране на политиката за образование, а оттам и за по-пълна интеграция на лицата в неравностойно положение. През учебната 2020/2021 година в училищата на територията на община Любимец са реинтегрирани 5 ученици.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните също съдейства на училищните ръководства, като консултира децата и техните родители. Обществените възпитатели към комисията се стремят да помогнат и на учениците, и на родителите да осъзнаят, че ограмотяването на подрастващите е от съществено значение за бъдещата им реализация в живота.

По отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение, Община Любимец прилага съответните мерки по ЗПУО.

Проблемът е сериозен и за решаването му са нужни съвместни усилия от всички институции, работещи с деца.

Ако трябва да определим причините, е нужно да посочим незаинтересоваността на родителите, които са предимно от ромски произход, неосъзнатата от тях нужда от ограмотяване на децата, недоброто икономическо състояние.

Проблем за училищата са и зачестилите пътувания на семействата с цел търсене на сезонна работа в страната и в чужбина. Нерядко децата, чиито родители работят в чужбина (макар и за няколко месеца), са поверявани на грижите на бабите и дядовците им. В тези случаи контролът е изключително занижен. Децата престават да ходят на училище. Не знаят как да запълнят свободното си време и извършват противообществени прояви.

Друг сериозен проблем, появил се при неприсъственото обучение вследствие пандемията от COVID-19, е невъзможността или нежеланието на част от учениците да се включат активно в образователния процес. Било поради липса на компютри, било поради неумение да си служат с тях, било поради безотговорно отношение, но предимно децата от малцинствените групи посещават рядко съответните платформи.

След извършения анализ следва да бъдат набелязани мерки за реализиране на оперативна цел: „Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в това число за уязвими групи, включително роми”:

- Повишаване обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.
- Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език, в т.ч. и разработване и прилагане на методики за овладяване на български език.
- Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.
- Реализиране на добри практики, свързани с повишаване качеството на образователния процес за деца и ученици от уязвими групи, включително

роми, в това число за работа с родители, включително за преодоляване на Covid кризата.

- Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, включително роми чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници.
- Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).
- Осъществяване на дейности за приобщаване на родителите от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.

2. Приоритет „Здравеопазване”

В град Любимец функционира „Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация-Любимец” ЕООД – единствена по рода си в област Хасково.

Болницата разполага с апаратура и пособия за провеждане на лечебна терапия, отговаряща на всички основни направления по медицински стандарт “Физикална и рехабилитационна медицина“. Провежда се комплексно лечение с поморийска луга и приложения с торфена кал, богата гама физиотерапевтични процедури, лазер терапия, инхалационно лечение, кинезитерапия (включваща и шийни екстензии); разполага също така и с оборудване за трениране на фини движения и раздвижване на стави, велоергометри, Клетка на Роше, Андулационна терапевтична система и т.н.. Някои от методиките се провеждат за първи път в областта.

Лечебното заведение работи по договор с НЗОК и оказва помощ на всички нуждаещи се пациенти, без ограничение по език, етнос, религия.

През 2020г. преминалите болни са 963, а преминалите амбулаторни - 715 души.

Важно е да се отбележи, че поради пандемията от COVID-19 болницата не работи около два месеца, затова и броят на пациентите е такъв.

На територията на община Любимец работят 5 общопрактикуващи лекари, които през 2020г. са извършили общо 5180 профилактични прегледи. Прегледите на деца до 18-годишна възраст са 2375. Обхвата на имунизациите по Националния имунизационен календар възлиза на 1150 души.

Най-честите заболявания за отчетната година са: остри вирусни инфекции, пневмонии, хипертония, исхемична болест на сърцето, диабет, епилепсия.

За подобряване здравната култура на подрастващите в общината Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, със съдействието на училищата, реализира мероприятия за превенция на употребата на наркотични вещества, на СПИН и болести, предавани по полов път, на трафик на хора.

Предизвикателство в посока подобряване на здравословното състояние на населението е разпространението на митове за опасността от поставянето на ваксини.

Не е за пренебрегване и фактът, че на територията на община Любимец няма здравен медиатор.

За постигане на оперативна цел: „Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност” е нужно реализирането на мерки:

- Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.
- Обучение на здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения.

3. Приоритет „Жилищни условия”

Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е водеща отговорна институция за изпълнението на целите, заложи в приоритет „Жилищни условия” на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие (2021-2030). Реализирането на идеите обаче зависи и от активността на самите общини.

Създаването на благоприятни условия за живот, спокойствието и благосъстоянието на населението са важни за ръководството на община Любимец. Това личи ясно и от осъществяваните проекти.

Към настоящия момент Общината извършва изграждане и реконструкция на улична канализация на ул. „Сакар”, ул. „Люляк”, ул. „Зорница” и ул. „Роза” в град Любимец, улици с население предимно от ромски произход.

Завършва и направата на Южен обходен канал за дъждовни води, който преминава по ул. „Тракия”. Причината за изграждането на канала е затрудненото отводняване на западната част на града, а основната цел- предотвратяване на вредното въздействие на водите и избягване на последващи наводнения при лоши метеорологични условия.

Друга съществена придобивка за населението е изградената спортна база - две спортни зали и спортни и детски площадки, площадка за фитнес на открито. Достъпът до съоръженията е напълно свободен, без каквито и да са ограничения.

Усилията са големи, но промяната си заслужава.

За община Любимец, с изключение на самите населени места, има одобрена кадастрална карта и кадастрални регистри (КККР), като територията на град Любимец е частично обхваната от кадастрална карта (КК)..

Има одобрен Подробен устройствен план и „План за интегрирано развитие на община Любимец”.

В землището на община Любимец няма принудително съборени жилища.

За постигането на оперативна цел „Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги” следва да продължи работата в посока на:

- Развитие на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство.
- Реализиране на дейности за благоустрояване (изграждане на детски площадки на открито) с цел подобряване на средата за живот на местните общности.
- Изграждане на техническа инфраструктура, нови улици, водопровод, канализация и електрическо захранване.

4. Приоритет „Заетост”

Успешната интеграция на пазара на труда и повишаване на пригодността за заетост на групите в неравностойно положение на пазара на труда е един от основните приоритети на активната политика по заетостта. Чрез прилагането на комплекс от мерки за подпомагане на бързи и качествени преходи от неактивност и безработица към заетост или от образование към заетост се цели успешната интеграция на тези лица, както на пазара на труда, така и в социално-икономическия живот на страната.

Превантивният ефект срещу социалното изключване и маргинализацията заемат особено важно място в политиката по заетостта. Икономически неактивните лица, включително ромите, са потенциална работната сила на пазара на труда. Тяхното интегриране и активно включване в пазара на труда трябва да продължи с прилагането на подходящи целенасочени действия.

Броят на лицата от община Любимец, получили месечна помощ по чл.9 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане за 2019г. и 2020г., е следният:

- 2019г. – 45 лица и семейства;
- 2020г. – 47 лица и семейства.

Информацията е подадена от Дирекция „Социално подпомагане”- Свиленград.

Дирекция „Бюро по труда”- Свиленград предоставя следните данни за безработицата и пазара на труда на територията на община Любимец:

	2019 г.	2020 г.
Общ брой безработни	374 души, в т.ч. 195 от ромски произход	142 души, в т.ч. 21 от ромски произход
Брой регистрирани безработни до 29 г.	26 души	18 души
Регистрирани по пол	жени – 207, мъже - 167	жени – 74, мъже - 68

Регистрирани с квалификация:

- с работническа професия – 76 души за 2019г., 50 души за 2020г.;
- специалисти – 29 души за 2019г., 25 души за 2020г.;
- без квалификация – 269 души за 2019г., 67 души за 2020г.
  - в т.ч. с основно и по-ниско образование – 213 души за 2019г., 30 души за 2020г.

Данните за постъпилите на работа са следните:

	2019 г.		2020 г.	
	общо	роми	общо	роми
Постъпили на работа всичко	323	120	298	76
Първичен пазар	296	116	270	66
Мерки за заетост	3	0	5	0
Програми за заетост	12	3	17	7
ОП РЧР	12	1	6	3

Мерки за постигането на оперативна цел „Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване”:

- Мотивиране за активно поведение на пазара на труда / за търсене на работа.
- Професионално ориентиране.

5. Приоритет „Върховенство на закона и недискриминация”

Въпреки доказателствата за намаляване на усещането за дискриминация сред малцинствата, антиромските нагласи продължават да съществуват сред българското общество.

Продължава бедността, безработицата, ниското ниво на образование, недобрите жилищни условия сред част от ромското население. Социалната изолация засилва предразсъдъците срещу ромите и превръща тяхната маргинализация в социално приемлива.

Нещо повече – сред самата ромска общност продължава да се разпространява опасното явление, известно като съжителството между непълнолетни момичета с пълнолетни мъже. Страшното е, че се случва с благословията на „отговорните” родители от двете страни. Действие, което води след себе си до раждания в ранна младежка възраст. Налице е явно потъпкване правата на детето.

За да се прекрати тази престъпна практика, маскирана понякога под оправданието „това е част от ромската традиция”, е нужна цялата твърдост на Закона, като и нелека разяснителна работа сред самата ромска общност за познаване и зачитане правата на човека.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в община Любимец организира инициативи сред подрастващите във връзка с правата на детето, със съвети за реакция при спешна нужда. Превантивната работа с децата, независимо от религия и етнос, цели изграждане на отношения на недискриминация, на приятелство и толерантност. Дейностите са свързани и с превенция на насилие над деца, с училищния тормоз, с трафика на хора, с безопасно общуване в интернет, с видовете наркомании, с безопасността на пътя.

Важно е да се отбележи, че при разглеждане поведението на малолетни и непълнолетни, извършили противообществена проява, зачитане и непотъпкване правата и интересите на детето е основно правило в работата на Местната комисия.

Усилията са насочени и в посока на обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Посещенията на адрес, разговорите с родителите и подрастващите в средата, в която живеят, помагат за по-точна преценка на нуждите на децата с цел продължаване на образованието им.

Отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане” консултира деца и семейства за правата на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността. През 2020г. социалните работници са работили по 73 случая.

За периода 2019-2020г. на територията на община Любимец няма случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина.

В превантивната дейност успешно участва и инспектор „Детска педагогическа стая” при Районно управление-Свиленград с работата си по проект „Полицията в близост до обществото“. Провежда обучения, беседи във връзка с вредата от употребата на наркотици, трафика на хора, безопасността на движението по пътищата. В сесиите се включват всички желаещи ученици, без деление по етнически, полов, религиозен принцип.

Реализирането на посочените цели ще позволи постигането на оперативна цел „Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата”:

- Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

- Утвърждаване на толерантни междулически отношения чрез спорт.
- Прилагане на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина.
- Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността.
- Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.
- Промотиране на НТЛД 116 111. Информирание и консултиране на семейства.

6. Приоритет „Култура”

Проучването и популяризирането на бита, на фолклора на един народ стои в основата на неговото просъществуване. Ето защо е изключително важно младото поколение българи да види пъстротата на своята култура, да почувства красотата на многообразието.

Голям принос в тази нелека задача имат читалищата. Те съхраняват миналото, отразяват настоящето и възпитават бъдещето на съвременна България.

На територията на община Любимец функционират шест читалища (НЧ „Братолюбие-1884”- гр. Любимец, НЧ „Просвета-1928”- с. Белица, НЧ „Просвета-1925”- с. Лозен, НЧ „Св. Св. Кирил и Методий-1912”- с. Малко градище, НЧ „Просвета-1928”- с. Вълче поле, НЧ „Просвета-1949”- с. Оряхово). Всички те работят в посока развитие и обогатяване на културния живот в общината, чрез:

- съхраняване, укрепване и развитие на традициите на българския народ;
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и културна идентичност;
- обмен на културни ценности между различните етноси;
- осигуряване на достъп до информация и разнообразен книжовен фонд;
- музейна дейност.

Най-голямото читалище в общината е НЧ“Братолюбие-1884“, град Любимец, е сдружение с нестопанска цел. То се стреми да опазва и разпространява духовни ценности, да развива творчески способности, да обогатява културния живот, социалната и образователната дейност и да допринесе за укрепване на знанията и интереса към науката, изкуството и културата. Създава условия за развитие и изява на творческите възможности, изгражда приемственост между поколенията. Поддържа, обогатява и развива народните обичаи и традиции.

Читалището е създадено през далечната 1884г. От тогава до сега то се развива и утвърждава като истински културен център в община Любимец. С многостранната си културна дейност то се превръща в притегателен център за хората, независимо от тяхната възраст, етнос, пол, религия.

Към момента в читалището се изявяват над 100 самодейци, включени в танцов състав „Сакарци“, детски танцов състав „Сакарче“, модерен балет „Ейнджъл“, мажоретен състав, Школа по народно пеене, клуб „Приятели“, театрална студия „Стойчо Мазгалов“, клас „Пиано“. НЧ „Братолюбие-1884” разполага и с богата библиотека.

Във формите за изява участват и самодейци от ромски произход, които успешно се справят с техниката на танцовото изкуство, показват умения за работа в екип.

При отчитане дейността на читалищата през 2020г. трябва да се има предвид реалната обстановка в страната и света, а именно - пандемията от COVID-19, наложените противоепидемични мерки за предпазване от заразата, за съхраняване здравето и живота на хората.

Към настоящия момент в община Любимец се реализира проект „Синергия между хората, културата и природното наследство в общините Любимец, Ивайловград, Орестиада”. Извършва се цялостна реконструкция на зрителната зала и сцената на НЧ „Братолюбие-1884”.

Проектът включва и организиране и провеждане на иновативно културно събитие – фестивал за модерни танци и уъркшоп, което има за цел да обедини талантите на трансграничния регион, да превърне градското пространство в място за културна изява.

Реализиран е и проект „Доставка и монтаж на сцена с прилежащо оборудване в УПИ VIII, кв.31 по плана на село Лозен за подобряване на културния живот в община Любимец”. Сцената е с метална конструкция, покрита, снабдена с модерно осветление и озвучителна техника. Тя ще се ползва при провеждането на Националния фолклорен фестивал „Кехлибарен грозд” в село Лозен. Нещо повече, сцената е мобилна и ще може да се използва и за други мероприятия на територията на община Любимец.

Оперативната цел „Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността” може да се постигне, чрез реализиране на цели, като:

- Реализиране на проекти за изява в областта на визуалните изкуства, насочени към представители на ромската общност.
- Приобщаване на талантиливи деца от етносите към дейността на читалището.

IV. ТАБЛИЦА ПО ПРИОРИТЕТИ, ЦЕЛИ, МЕРКИ

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Повишаване на обхвата на децата и учениците в предучилищното и училищното образование и намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1.	Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.	Текущ	2021-2023	МОН, РУО, МТСП, ДАЗД, МВР, Община Любимец училища, детски градини	Държавен бюджет	Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система	1067 деца и ученици	Около 3200 деца и ученици
1.2.	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език, в т.ч. и	Текущ	2021-2023	МОН, ИА ОП НОИР, ДГ „Рай“, НУ „Хр. Ботев“, НУ „З. Стоянов“	Средства по ОП НОИР; Средства по национални програми; Проекти на ЦОИДУЕМ	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение	60 деца	Около 200 деца в предучилищна възраст

	разработване и прилагане на методики за овладяване на български език.							
1.3.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения, вкл. и за преодоляване на последиците от Covid кризата.	Текущ	2021 - 2023	МОН, ЦОИДУЕМ ИА ОП НОИР, СУ „Ж. Терпешев”, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, НУ „Хр. Ботев”, НУ „З.Стоянов”	Средства по национални програми; Проекти на ЦОИДУЕМ; Средства по ОП НОИР.	Брой ученици от уязвими групи, включени в допълнително обучение	140 ученици	Около 450 ученици
1.4.	Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за прилагане на диференциран подход при обучението на учениците, които имат пропуски или срещат затруднения при овладяването на учебното съдържание чрез използване на Инструментариум за ранно	Текущ	2021 - 2023	МОН ЦОИДУЕМ СУ „Ж. Терпешев”, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, НУ „Хр. Ботев”, НУ „З.Стоянов”, ДГ „Рай”	Средства по ОП НОИР	Брой педагогически специалисти, преминали обучение за прилагане на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на		

	идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.					образователната система		
1.5.	Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.	Текущ	2021–2023	МОН, ЦОИДУЕМ, училища, детски градини	Проекти на ЦОИДУЕМ	<p>1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати;</p> <p>2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната</p>	<p>1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати – 2;</p> <p>2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в</p>	

					<p>система;</p> <p>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система;</p> <p>4. Брой ученици от етническите общности с подобрени образователни резултати;</p> <p>5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система;</p> <p>6. Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо</p>	<p>образователната система – 130;</p> <p>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система – 3;</p> <p>4. Брой ученици от етническите общности с подобрени образователни резултати – 20;</p> <p>5. Брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система – 5;</p> <p>6. Брой ученици от етническите общности в социално</p>	
--	--	--	--	--	---	--	--

					<p>положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап;</p> <p>7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване на образованието си във висши училища;</p> <p>8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ;</p> <p>9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ.</p>	<p>уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап - 15;</p> <p>7. Брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и подготовка за продължаване на образованието си във висши училища - 40;</p> <p>8. Брой ученици в гимназиален етап на обучение, кандидатствали във ВУ - 15;</p> <p>9. Брой ученици, кандидатствали и приети във ВУ</p>	
--	--	--	--	--	---	---	--

1.6.	Реализиране на добри практики, свързани с повишаване качеството на образователния процес за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число за работа с родители, включително за преодоляване на Covid кризата.	Текущ	2021-2023 г.	МОН, ЦОИДУЕМ, СУ „Ж. Терпешев“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, НУ „Хр. Ботев“, НУ „З.Стоянов“, ДГ „Рай“	Проекти на ЦОИДУЕМ	Брой реализирани мерки, инициативи, добри практики	2 инициативи	
1.7.	Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.	Текущ	2021-2023	МОН, ЦОИДУЕМ, СУ „Ж. Терпешев“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, НУ „Хр. Ботев“, НУ „З.Стоянов“, ДГ „Рай“	Средства от бюджета на МОН	Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници	4 образователни медиатори и/или социални работници	Около 8 образователни и медиатори и/или социални работници
1.8.	Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, включително роми чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници.	Текущ	2021-2023	МОН, ЦОИДУЕМ, училища, детски градини	От бюджета на МОН Средства по ОП НОИР	Брой назначени образователни медиатори и/или социални работници в системата на предучилищното и училищното образование	4 образователни медиатори и 3 пом.-възпитатели в училищата и детската градина в община Любимец	Около 8 образователни и медиатори и/или социални работници

Цел 2. Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти и на непедagogическия персонал за работа в мултикултурна среда и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1.	Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).	Текущ	2021 - 2023	МОН ЦОИДУЕМ Училища, детски градини	Проекти на ЦОИДУЕМ	Брой проведени инициативи	Поради пандемията няма текуща стойност	
2.2.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на межкултурните ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за	Текущ	2021 - 2023	МОН ЦОИДУЕМ Училища, детски градини	Проекти на ЦОИДУЕМ	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности; 2. Брой деца и ученици от		

	хуманизъм и толерантност.				<p>мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн и нагласи;</p> <p>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационн и нагласи;</p> <p>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско</p>		
--	---------------------------	--	--	--	---	--	--

						образование; 5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие.		
Цел 3. Системно взаимодействие с родителите за осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с детската градина/училището. Съвместна работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата и учениците								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
3.1.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Текущ	2021-2023	МОН РУО Училища, детски градини	Средства от държавния бюджет	Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността	2 информационни кампании	Около 4 информационни кампании

3.2.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2021-2023	МОН,РУО, училища, детски градини	Средства от държавния бюджет	Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца	5 дейности за приобщаване на родители към училищния живот	Около 10 дейности за приобщаване на родители към училищния живот
------	---	-------	-----------	----------------------------------	------------------------------	---	---	--

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност								
	Мерки	Статус на мярката	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1.	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по	Текущ	2021-2023	РЗИ	Държавен бюджет	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния	1разяснителна кампания	

	Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.					имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		
Цел 2: Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи								
	Мерки	Статус	Срок	Отговор-на институ-ция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1.	Обучение на здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения	Предстои	2021-2023	МЗ, РЗИ Община Любимец	Държавен бюджет	Брой обучени здравни медиатори	В община Любимец няма здравен медиатор	

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица								
	Мерки	Статус	Срок	Отговор на	Източник на финансиране	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с

				институция	(преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)		За 2020 г.	натрупване 2021-2023 г. ¹
1.1.	Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	Изпълнява се	2023	АЗ ДБТ	ДБ	Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	30	
1.2.	Професионално ориентиране	Изпълнява се	2023	АЗ ДБТ	ДБ	Брой лица включени в професионално ориентиране	18	
Цел 2: Осигуряване на заетост чрез стимулиране на работодателите да наемат на работа лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост								
	Мерки	Статус	Срок	Отговор на институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност За 2020 г.	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1.	Осигуряване на заетост на първичния пазара на труда (извън мерки и програми)	Изпълнява се	2023	АЗ ДБТ	ДБ	Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда	270	
Цел 3: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност За 2020 г.	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

¹ При удължаване на епидемичната обстановка и ограничителните мерки, целевите стойности подлежат на промяна.

3.1.	Подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи чрез предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане	Изпълнява се	2023	МТСП, АЗ, АСП ДБТ, ДСП	ОП РЧР 2014-2020	Брой лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане, от тях включени в: - заетост; - обучение.	67 лица	
------	--	--------------	------	-------------------------------	------------------	---	---------	--

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИШНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1: Изграждане на интегрирана географска информационна система и въвеждане на орторектифицирани изображения заснети с дрон								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1.	Мониторинг на изпълнението на програмни документи, оказващи влияние на маргинализираните територии	Текущ	2021-2027	МРРБ Община	ДБ	Брой лица облагодетелствани от предприетите мерки	2000 лица	
Цел 2: Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи								

	Мерки	Статус	Срок	Отговор- на институ- ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
2.1.	Развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи	Предстои	2027	МРРБ, АСП, община	ОПРР 2021-2027 Държавен бюджет	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура за интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността/годишно		
Цел 3 : Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговор- на институ- ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023г.
3.1.	Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство	Текущ	2030	МРРБ, община	Държавен бюджет, ПРСР, проекти	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура в сферата на образованието, културата и спорта	2000 лица	

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро	Индикатори	Текуща стойност За 2019 г.	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.1.	Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане чрез повишаване на квалификацията на социалните работници, включително и за работа в мултиетническа среда	Изпълнява се	2021	АСП, ДСП	Проект Интегрирани обучения за администрацията на пазара на труда и в социалната сфера“ ОПРЧР	Брой проведени обучения; Брой обучени социални работници	0 бр.	
Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи,	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.

					друго – млн. евро)			
2.1.	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните	Текущ	2021-2023	ЦКБППМН, МКБППМН	Целеви средства	Брой работни срещи/събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви	За 2020г.: 5 събития/инициативи; 9 възпитателни дела	
Цел 3: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
3.1.	Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт	Текущ	2030	ММС, община	Държавен бюджет, проекти	Брой проекти Брой на участници	50 деца и младежи	
Цел 4: Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
4.1.	Прилагане на Координационния механизъм за реферирание и обгрижване на случаи на	Изпълнява се	2021-2023	ДАЗД, ОЗД към ДСП		Брой реферирани случаи за година	Брой случаи за 2019г.: 0	

	непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина“.						Брой случаи за 2020г.: 0	
4.2.	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето, и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността.	Изпълнява се	2021-2023	ДАЗД/ Доставчици на социални услуги, ОЗД към ДСП	Бюджет на ДАЗД	Брой проведени беседи с представители на ромската общност, вкл. деца	2020г.: 73 беседи	
4.3.	Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.	Изпълнява се	2021-2023	ДАЗД, ОЗД към ДСП	Бюджет на ДАЗД	Брой информационни кампании	Информационни кампании за 2020г.: 0	
4.4.	Промотиране на НТЛД 116 111. Информирание и консултиране на семейства.	Изпълнява се	2021-2023	ДАЗД, ОЗД към ДСП	Бюджет на ДАЗД	Брой консултации, брой промотиране	Брой консултации за 2020г.: 0	
4.5.	Мониторинг и контрол по спазване правата на детето в образователни институции, лечебни заведения, специализирани	Изпълнява се	2030	ДАЗД, ОЗД към ДСП	Бюджет на ДАЗД	Брой извършени проверки в образователни институции, лечебни заведения и социални услуги	Брой проверки през 2020г.: 0	

институции за деца и социални услуги, с цел недопускане на дискриминация и гарантиране правата на децата.								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на межкултурния диалог

	Мерки	Статус	Срок	Отговор-на институ-ция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Приобщаване на талантиливи деца от етносите към дейността на читалищата.	Текущ	2021 – 2023	МК, читалища	В рамките на бюджета на МК	Брой талантиливи деца от ромски произход, привлечени към дейността на читалищата		

V. АДМИНИСТРАТИВНА РАМКА И ПАРТНЬОРСТВО

За реализирането на мерките по настоящата програма ще бъдат ангажирани всички институции, имащи отношение към проблемите на етническите малцинства и дейностите по осъществяване на интеграционните процеси в общината, а именно:

- Общинска администрация-Любимец
- Училища и детски заведения на територията на общината
- Дирекция “Социално подпомагане”-Свиленград
- Дирекция “Бюро по труда”-Свиленград
- УП-Любимец към РУ-Свиленград
- МКБППМН-Любимец
- Културни институции
- Спортни клубове на територията на общината
- Медии
- Ромски организации

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Ефективната работа в сътрудничество на всички институции, ангажирани в дейностите по осъществяване на общинския план, ще създаде условия за равноправно интегриране на ромите и на българските граждани в уязвимо положение от други етнически групи в обществения и икономическия живот, подобряване качеството на живот при спазване на принципите на равнопоставеност и недискриминация.

Реализирането на набелязаните дейности в приоритетните области ще спомогне за:

- Обхващане и задържане на ромските деца и ученици в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда.
- Осигуряване на равенство в достъпа до качествени здравни услуги.
- Подобряване на жилищните условия.
- Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях.
- Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата“.
- Създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот и съхранение и развитие на ромската традиционна култура и творчество.

VII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Оценката по изпълнението на плана за действие се осъществява от Звено за мониторинг и оценка чрез прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез системно събиране и анализиране на информация, да следи за постигането на измерими резултати от дейността по изпълнението на мерките по плановия документ.

Звеното за мониторинг и оценка изготвя мониторингов доклад за изпълнението на План за действие на община Любимец в изпълнение на областната стратегия за

равенство, приобщаване и участие на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, който се изпраща до Областния управител.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За реализирането на План за действие на община Любимец в изпълнение на областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2023) от съществено значение ще бъде изграждането на ефективно сътрудничество между институциите, имащи отношение към проблемите на етническите малцинства и дейностите по осъществяване на интеграционните процеси в общината. Ще бъдат прилагани мерки за приобщаване и участие на ромите в българското общество.

Вярваме, че всички жители на община Любимец са съпричастни с намеренията за развитие на общината и за превръщането ѝ в истински Европейски дом за всички нас.

Настоящият план е с отворен характер.

Планът е приет с Решение № 256 на Общински съвет-Любимец, протокол № 27 от 21.12.2021г.